

TÍTOL

Contes d'ahir i d'avui

DADES DEL CENTRE

Nom del centre	Col·legi Mare de Déu de la Salut
Adreça	Passeig de la Salut 36-38
Codi postal	08914
Localitat	Badalona
Telèfon	933876243
Adreça electrònica	www.escolamds.cat
Servei territorial	Barcelona Comarques

BREU RESUM DE LA PRÀCTICA

El nostre interès és presentar la segona edició del projecte “*Contes compartits d'ahir i d'avui*”, un treball d'intercanvi intergeneracional i bidireccional gràcies als alumnes de 4t de primària (9 anys) del Col·legi Mare de Déu de la Salut de Badalona i els residents de la Residència d'avis Llegat Roca i Pi.

Els alumnes visitaran durant el curs escolar 2009-2010 la Residència d'avis Llegat Roca i Pi, i amb la col·laboració de la gent gran que els narraran històries i anècdotes de la seva vida personal, faran el recull escrit i il·lustrat que presentarem en un llibre, el dia de Sant Jordi.

Aquest projecte s'inspira en altres experiències intergeneracionals i en les elaboracions teòriques considerades importants per al desenvolupament psicopedagògic dels nens, i relacionades conjuntament a la comunicació amb les persones grans i adultes pròximes a la seva quotidianitat.

De la mateixa manera, la salut psicològica de les persones grans millora en veure que compleixen un rol social i participen activament dins de la seva comunitat.

Aquest projecte neix amb la intenció de fomentar l'esperit solidari dels alumnes, així com d'aprendre de la gent gran i, alhora fer que aquesta participi en la escola. Creiem que la gent gran per la seva experiència, les seves vivències, ... ens pot ensenyar moltes coses i nosaltres com a comunitat educativa, al mateix temps, podem col·laborar amb ells, a partir de les seves necessitats que tingui aquest col·lectiu.

ÀMBITS D'ACTUACIÓ (esborreu el que no procedeix)

4t de primària. Col·legi Mare de Déu de la Salut.
Residència d'avis Llegat Roca i Pi

Educació primària (4t) Nens de 9-10 anys.
Persones grans de la Residència Llegat Roca i Pi.

Projecte Interdisciplinar. Aprenentatge Servei.

ÀREES/MATÈRIES/MÒDULS

Llengua Catalana. Llengua Castellana. Coneixement. Plàstica. Música. Informàtica.

CAPACITATS/COMPETÈNCIES

A) Competència comunicativa lingüística i audiovisual

- Assolir competència oral: interacció (escolta i producció) i mediació (gran grup i grups reduïts).
- Ser progressivament competent en l'expressió i comprensió dels missatges que s'intercanvien en diferents situacions amb l'ús actiu i efectiu de codis i habilitats

verbals i no verbals i les normes pròpies de l'intercanvi comunicatiu.

- Cercar, triar i processar la informació provinent de tot tipus de mitjans, convencionals o digitals.

B) Competència artística i cultural

- Fomentar la iniciativa, la imaginació i la creativitat.
- Expressar-se mitjançant codis artístics.
- Fomentar habilitats de cooperació.

C) Tractament de la informació i competència digital

- Usar diferents suports per a informar-se, aprendre i comunicar-se.
- Desenvolupar el tractament de la informació en la cerca, captació, selecció registre i processament de la informació a través de l'ús de tècniques i estratègies diverses segons la font i els suports que s'utilitzen (oral, imprès audiovisual i digital).

D) Competència matemàtica

- Desenvolupar l'habilitat per comprendre, utilitzar i relacionar els números, les seves operacions bàsiques, els símbols i les formes d'expressió i raonament matemàtic per a produir i interpretar diferents tipus d'informació, per ampliar el coneixement sobre aspectes de la realitat i per entendre i resoldre problemes i situacions relacionats amb la vida quotidiana, el coneixement científic i el món laboral i social.

E) Competència d'aprendre a aprendre

- Ser conscient del que se sap i del que cal aprendre, de com s'aprèn i de com es gestionen i controlen els processos d'aprenentatge.
- Ser conscient de les carències i tenir motivació i voluntat per a superar-les.
- Augmentar progressivament la seguretat per a afrontar nous reptes d'aprenentatge.
- Fomentar el pensament creatiu, la curiositat de plantejar-se preguntes, identificar i plantejar la diversitat de respostes possibles.
- Tenir consciència de les capacitats que entren en joc en l'aprenentatge: l'atenció, la concentració, la memòria, la comprensió, l'expressió lingüística, ...

F) Competència d'autonomia i iniciativa personal

- Adquirir la consciència i aplicació d'un conjunt de valors i actituds personals interrelacionades.
- Planificar i portar a terme projectes individuals o col·lectius amb una actitud positiva.
- Disposar d'habilitats socials per a relacionar-se, cooperar i treballar en equip (empatia, valoració d'idees d'altres, diàleg i negociació, cooperació i flexibilitat).
- Ser capaç d'imaginar, emprendre, desenvolupar i avaluar accions i projectes amb creativitat, confiança, responsabilitat i sentit crític.

G) Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

- Interpretar i apropiat-se dels coneixements sobre els fets i els processos
- Interpretar la realitat.
- Interactuar en l'entorn més proper.
- Plantejar i contrastar solucions o hipòtesis
- L'ús responsable dels recursos naturals. La cura del medi ambient.

DESCRIPCIÓ DE LA BONA PRÀCTICA

Curs acadèmic	2009-2010
Punt de partida	Aquest projecte neix amb la intenció de fomentar l'esperit solidari dels alumnes, així com d'aprendre de la gent gran i, alhora fer que aquesta participi en la escola. Creiem que la gent gran per la seva experiència, les seves vivències, ... ens pot ensenyar moltes coses i nosaltres com a comunitat educativa, al mateix temps, podem col·laborar amb ells, a partir de les seves necessitats que tingui aquest col·lectiu.
Objectius	<u>DESENVOLUPAMENT PSICOPEDAGÒGIC EN RELACIÓ ALS ALUMNES</u> Actualment, en el procés d'ensenyament-aprenentatge que hi ha en les escoles cal tenir en compte que un alumne és <i>capaç d'aprendre</i> en un moment determinat, depenent de l'estadi de desenvolupament operatiu en que es trobi. La concreció curricular que es faci ha de tenir en compte aquestes possibilitats no només pel que fa a la selecció dels objectius i dels continguts, sinó també en la manera de planificar les activitats d'aprenentatge, de forma que s'ajustin a les peculiaritats de funcionament de l'organització mental de l'alumne i que també assoleixin amb equitat els tres eixos fonamentals de l'aprendre que el <i>projecte Contes d'ahir i d'avui</i> té molt en compte, que són l'aprendre amb el cap (saber),

amb el cor (saber ser) i amb les mans (saber fer).

El projecte *Contes d'ahir i d'avui* pretén exercitar i desenvolupar les habilitats i aptituds que són a la base de qualsevol seqüència d'ensenyament-aprenentatge (cap, cor i mans). D'aquesta manera, es potencia una actitud de millora de la percepció i de l'atenció a través de l'escolta activa de les històries i contes que expliquen les persones grans. D'altra banda, s'incideix en la consciència dels processos de la memòria, del pensament i del llenguatge on l'estructuració de l'espai i del temps té un paper fonamental en la creació dels contes. També, s'entra en la psicomotricitat i l'expressió artística i es reflexiona sobre el coneixement personal i les competències socials a través de la mediació verbal, gràcies al diàleg hi ha una conversió de la classe i dels alumnes en comunitat de recerca i això fa que, a poc a poc, vagi creixent el procés d'humanització i de personalització dels alumnes.

Tot aquest procés constructivista vol ajudar a crear en els nens i nenes la capacitat de gestionar el seu aprenentatge a fi que vagin entrant pels camins de l'aprendre a aprendre.

DESENVOLUPAMENT PSICOPEDAGÒGIC EN RELACIÓ A LES PERSONES GRANS

Molts de nosaltres recordem com de petits escoltàvem els contes que ens explicaven els nostres avis i àvies o alguna persona gran amb qui sentíem un afecte especial, aquesta tradició sembla que s'ha anat perdent i per frenar aquesta pèrdua s'ha creat aquest projecte de *Contes d'ahir i d'avui* que a continuació presentem.

Aquest projecte ajuda a promoure un envelliment actiu en quant les persones grans veuen que compleixen una funció social i participen en la seva comunitat, aportant els seus coneixements,

experiències viscudes i herència cultural. A més, dóna la possibilitat als nens que no tenen avis o els avis que no tenen néts poder pensar en el rol d'aquests i vivenciar aquest vincle.

Creiem igualment que les persones grans poden beneficiar-se de la alegria de la companyia dels nens i sentir-se reconeguts per generacions més joves augmentant d'aquesta manera la seva autoestima.

Contes d'ahir i Avui n'és un excel·lent exemple que mitjançant la creació d'un conte es pot apropar dos generacions que poden semblar tan dispars com els infants i la gent gran.

A la persona gran li dona un motiu per exercitar la memòria i la participació activa en la societat actual. Als nens li dona la possibilitat d'enriquir la seva imaginació i creativitat, facilitant a la vegada l'acostament, l'afecte i el respecte entre generacions.

OBJECTIUS

- Promoure les potencialitats de les persones grans.
- Exercitar la memòria, la creativitat i l'expressió oral.
- Possibilitar la transmissió de valors culturals.
- Millorar l'autoestima i la imatge de la persona gran.

CONTINGUTS

- Àrea Cognoscitiva: exercitar la memòria, l'expressió oral, la gestualitat i la comunicació corporal.
- Àrea social i comunitària: sentiment d'utilitat, transmissió de valors i coneixements, adquisició i utilització d'habilitats socials.

<p>Desenvolupament de l'experiència</p>	
<p>Treball competencial (metodologia/tipologia d'activitats/organització social) veure annex guia d'ús</p>	<p><u>A) Competència comunicativa lingüística i audiovisual</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Assolir competència oral: interacció (escolta i producció) i mediació (gran grup i grups reduïts). • Ser progressivament competent en l'expressió i comprensió dels missatges que s'intercanvien en diferents situacions amb l'ús actiu i efectiu de codis i habilitats verbals i no verbals i les normes pròpies de l'intercanvi comunicatiu. • Cercar, triar i processar la informació provinent de tot tipus de mitjans, convencionals o digitals. <p><u>B) Competència artística i cultural</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fomentar la iniciativa, la imaginació i la creativitat. • Expressar-se mitjançant codis artístics. • Fomentar habilitats de cooperació. <p><u>C) Tractament de la informació i competència digital</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Usar diferents suports per a informar-se, aprendre i comunicar-se. • Desenvolupar el tractament de la informació en la cerca, captació, selecció registre i processament de la informació a través de l'ús de tècniques i estratègies diverses segons la font i els suports que s'utilitzen (oral, imprès audiovisual i digital). <p><u>D) Competència matemàtica</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupar l'habilitat per comprendre, utilitzar i relacionar els números, les seves operacions bàsiques, els símbols i les formes d'expressió i raonament matemàtic

per a produir i interpretar diferents tipus d'informació, per ampliar el coneixement sobre aspectes de la realitat i per entendre i resoldre problemes i situacions relacionats amb la vida quotidiana, el coneixement científic i el món laboral i social.

E) Competència d'aprendre a aprendre

- Ser conscient del que se sap i del que cal aprendre, de com s'aprèn i de com es gestionen i controlen els processos d'aprenentatge.
- Ser conscient de les carències i tenir motivació i voluntat per a superar-les.
- Augmentar progressivament la seguretat per a afrontar nous reptes d'aprenentatge.
- Fomentar el pensament creatiu, la curiositat de plantejar-se preguntes, identificar i plantejar la diversitat de respostes possibles.
- Tenir consciència de les capacitats que entren en joc en l'aprenentatge: l'atenció, la concentració, la memòria, la comprensió, l'expressió lingüística, ...

F) Competència d'autonomia i iniciativa personal

- Adquirir la consciència i aplicació d'un conjunt de valors i actituds personals interrelacionades.
- Planificar i portar a terme projectes individuals o col·lectius amb una actitud positiva.
- Disposar d'habilitats socials per a relacionar-se, cooperar i treballar en equip (empatia, valoració d'idees d'altres, diàleg i negociació, cooperació i flexibilitat).
- Ser capaç d'imaginar, emprendre, desenvolupar i avaluar accions i projectes amb creativitat, confiança, responsabilitat i sentit crític.

G) Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

- Interpretar i apropiat-se dels coneixements sobre els fets i els processos
- Interpretar la realitat.
- Interactuar en l'entorn més proper.
- Plantejar i contrastar solucions o hipòtesis
- L'ús responsable dels recursos naturals. La cura del medi ambient.

De les diferents àrees que són prescriptives de treballar en el cicle mitjà d'educació primària, aquest projecte contempla els continguts de:

Coneixement del medi

Educació artística

Matemàtiques

Llengua estrangera (anglès)

Llengua catalana

Llengua castellana

OBJECTIUS D'APRENENTATGE

- Sensibilitzar-se amb la realitat social
- Prendre consciència de la pròpia capacitat per generar felicitat als altres
- Conèixer algunes de les malalties pròpies d'aquest col·lectiu
- Millorar l'expressió plàstica
- Millorar l'expressió escrita. Tipologia textual: el conte
- Ètica, Religió i Educació per a la ciutadania: solidaritat, amor al proïsme, ONG's, etc.
- Expressió Plàstica: elaboració d'una rosa amb material de papereria
- Àrea de Llengua i Literatura Catalana i castellana (expressió escrita: estructura dels contes, connectors temporal i descriptius, etc.).
- Àrea de Coneixement del Medi Social

(socialització, realitat d'un col·lectiu).

- Àrea de Coneixement del Medi Natural (a partir de la pregunta de les receptes treballar els aliments).
- Àrea de Llengua anglesa (vocabulari de la família i d'alguns contes)
- Àrea de matemàtiques (mitjanes d'edat,...)
- Àrea d'informàtica (tractament de text,...)

5. CONTINGUTS

LLENGÜES

DIMENSIÓ COMUNICATIVA

Parlar i conversar:

- Participació activa en interaccions amb el grup o mestre en qualsevol situació comunicativa de l'aula, tant les referides a gestió, organització, discussió dels problemes que sorgeixen el dia a dia, explicació de vivències personals, com les derivades de situacions d'ensenyament-aprenentatge, amb respecte per les normes que regeixen la interacció oral (tornos de paraula, to de veu, ritme).
- Producció de textos orals memoritzats (cançons.pomes) i de producció pròpia (exposicions, explicacions) adaptant l'entonació, el to de veu o el gest a la situació comunicativa i amb la utilització de la comunicació audiovisual sempre que l'activitat ho requereixi.
- Interès per expressar-se oralment amb bona entonació i pronunciació.

Escoltar i comprendre:

- Comprensió de tot tipus de missatges orals en diferents contextos i en qualsevol dels

escenaris possibles: activitats d'aula, situacions d'aprenentatge en qualsevol àrea i en la vida quotidiana.

- Comprensió de textos orals de diferents tipus, formats i mitjans, per obtenir informació i per aprendre.
- Interès i respecte per les intervencions dels altres.

Llegir i comprendre:

- Comprensió de les informacions més habituals de classe, dels textos relacionats en qualsevol dels formats possibles i de forma conjunta a partir del text, imatges o esquemes.
- Utilització d'estratègies afavoridores del procés de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura.
- Ús d'estratègies lectores adequades en la lectura individual silenciosa o en veu alta amb el professorat.
- Interès pels textos escrits i audiovisuals aom a font d'informació i d'aprenentatge i com a mitjà de comunicació.
- Interès i curiositat per mirar o llegir llibres de coneixements, però també per llegir un rètol, un títol d'un llibre, una notícia d'internet o qualsevol altre text.
- Participació en activitats de lectura col·lectiva.

Escriure:

- Composició de textos escrits que poden tenir el suport d'imatges o esquemes.
- Aplicació d'un procés reflexiu en l'escriptura de textos: pensar, escriure i revisar.
- Interès per la bona presentació de textos escrits i per aplicar-hi els coneixements ortogràfics treballats a classe.

Coneixements del funcionament de la llengua i el seu aprenentatge:

- Observació de les diferències entre llengua oral i escrita, a partir del seu ús en situacions comunicatives reals o simulades.
- Coneixement i ús de l'ortografia de base.
- Escriptura de paraules d'ús habitual a la classe, en els aprenentatges i en els seus textos.
- Discriminació fonètica de síl·labes i accents en les paraules.
- Valoració del progrés del dia a dia en escriptura. Opinió ajustada de les seves capacitats, sense infravalorar-se ni sobrevalorar-se.

DIMENSIÓ LITERÀRIA

- Interès i participació activa en les activitats orientades al foment del gust de la lectura.
- Comprensió a partir d'audicions i comentaris posteriors conjunts de literatura de tradició oral de tot tipus.
- Interès per l'elecció de temes i textos i per la comunicació de preferències personals.

CONEIXEMENT DE MEDI NATURAL

ELS ALIMENTS

- Recerca d'informació dels aliments.
- Exposició oral de la informació que han trobat.
- Recull de dades.
- Sensibilitat i respecte per la conservació del medi.
- La precisió i el rigor en l'observació i en l'elaboració d'informacions.
- Il·lusió per elaborar un escrit, on es pugui llegir tot el procés de la recepta amb

informació dels aliments.

PERSONES, CULTURES I SOCIETATS

- Participació activa en el treball.
- Respecte i manteniment dels objectes de treball.
- Ganes d'intercanviar les descobertes que es van fent.
- Respecte per les aportacions del company.
- Interès per la reflexió en petit grup o amb el grup classe sobre el que va aprenent.

AREA D'EDUCACIÓ ARTÍSTICA: EXPRESSIÓ PLÀSTICA

Explorar i percebre:

- Observació i exploració sensorial dels elements presents en l'entorn natural, cultural i artístic experimentant les sensacions i emocions que provoquen.
- Discriminació de materials, colors, formes, volums, línies, grandàries, impacte visual, ... en les imatges, els objectes i les obres artístiques.

Interpretar i crear:

- Concepció i composició individual i col·lectiva d'imatges i objectes a partir de materials i tècniques per la representació bidimensional.
- Ús progressiu dels materials, d'imatges i d'objectes diversos de l'entorn en les produccions pròpies i col·lectives.
- Incorporació i utilització progressiva de les terminologies pròpies dels llenguatges artístics.
- Valoració de l'ordre, la cura i l'atenció en les processos de producció i del respecte en

	<p>el treball.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interès, valoració i respecte davant del fet artístic i davant de les produccions artístiques pròpies i alienes. <p><u>ÀREA DE MATEMÀTIQUES</u></p> <p>RESOLUCIÓ DE PROBLEMES</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resolució de problemes. • Escripura numèrica de la resolució del problema. • Ús de les operacions matemàtiques. • Verbalització del procés seguit per resoldre un problema.
<p>Temporització</p>	<p>1 sessió mensual. Primer dimecres de cada mes fins al 23 d'abril.</p>
<p>Recursos humans i materials</p>	<p>La metodologia de treball que hem realitzat és la següent:</p> <p style="text-align: center;">A. Abans de la sortida</p> <p>Equilibri entre el treball per grups i treball individual de reflexió. L'estratègia instructiva preveu tècniques com: visionats de vídeo, debats, fitxes personals de reflexió, etc.</p> <p style="text-align: center;">B. Durant la sortida</p> <p>L'activitat consisteix a disposar els alumnes per grups, juntament amb els avis. Cada nen té una responsabilitat: secretari, interlocutor,... per a la creació del conte.</p> <p style="text-align: center;">C. Després de la sortida</p> <p>Grups de treball: elaboració dels contes per grups (àrea de llengua catalana i castellana), de la crònica del dia i elaboració de les presentacions digitals</p> <p>Treball de plàstica de representació del conte.</p> <p>Treball d'informàtica de tractament de la</p>

	<p>informació.</p> <p>Informació sobre les receptes cuina (àrea de coneixement).</p> <p>Música, nades i habanera del meu avi.</p>
Valoració i conclusions	Vídeo (document annex)
Documentació complementària	<p>www.escolamds.cat</p> <p>http://col-legilasalut.blogspot.com</p> <p>Vídeo (document annex)</p>
Aspectes innovadors	Projecte intergeneracional i bidireccional que a través del Víncl afectiu entre dos generacions es realitzen una seqüència d'ensenyament aprenentatge.
Eficiència	
Criteris d'avaluació	<p>Avaluarem els alumnes segons els criteris següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Treball de grup</u>: Avaluarem la participació de l'alumne en el si del seu grup, la col·laboració, el treball, la implicació, .. • <u>El dossier de recopilació dels contes i dels dibuixos dels contes</u>: Avaluarem la presentació del dossier i la fitxa final de resum del projecte. • <u>L'exposició oral</u>: Valorarem l'aportació que fa cada alumne a la resta del grup del seu treball, si es capaç d'expressar-se amb claredat, i el llenguatge sigui entenedor.

AUTORIA DE L'EXPERIÈNCIA

Coordinació	David García Gimeno
Professorat implicat	Antònia Montesinos Carmen Severt

CONTACTE

Nom i cognoms	David García Gimeno
Telèfon	933876243
Unitat	Col·legi Mare de Déu de la Salut

(per emplenar el validador/a de la pràctica)

VALIDADOR/A

Nom i cognoms	Josep Biayna Gea
Adreça electrònica	jbiayna@xtec.cat
Servei	Serveis Educatius de Badalona - CRP

RESUM PER ACCEDIR A LA FITXA

Títol	Contes d'ahir i d'avui
Centre	Col·legi Mare de Déu de la Salut
Població	Badalona
Àmbit d'actuació	Aprenentatge Sevei (APS)
Breu descripció	<p>El nostre interès és presentar la segona edició del projecte "<i>Contes compartits d'ahir i d'avui</i>", un treball d'intercanvi intergeneracional i bidireccional gràcies als alumnes de 4t de primària (9 anys) del Col·legi Mare de Déu de la Salut de Badalona i els residents de la Residència d'avis Llegat Roca i Pi.</p> <p>Els alumnes visitaran durant el curs escolar 2009-2010 la Residència d'avis Llegat Roca i Pi, i amb la col·laboració de la gent gran que els narraran històries i anècdotes de la seva vida personal, faran el recull escrit i il·lustrat que presentarem en un llibre.</p> <p>Aquest projecte s'inspira en altres experiències intergeneracionals i en les elaboracions teòriques considerades importants per al desenvolupament psicopedagògic dels nens, i</p>

	<p>relacionades conjuntament a la comunicació amb les persones grans i adultes pròximes a la seva quotidianitat.</p> <p>De la mateixa manera, la salut psicològica de les persones grans millora en veure que compleixen un rol social i participen activament dins de la seva comunitat.</p> <p>Aquest projecte neix amb la intenció de fomentar l'esperit solidari dels alumnes, així com d'aprendre de la gent gran i, alhora fer que aquesta participi en la escola. Creiem que la gent gran per la seva experiència, les seves vivències, ... ens pot ensenyar moltes coses i nosaltres com a comunitat educativa, al mateix temps, podem col·laborar amb ells, a partir de les seves necessitats que tingui aquest col·lectiu.</p>
--	--